

A

A 1) Στη φυσιολογία συμβολίζει τον κυψελιδικό αέρα (*air alvéolaire*). 2) Σύμβολο του Αμπέρ (ampère). 3) Βλ. *groupe sanguin*.

Ά Σύμβολο του *angstrom*.

α 1) Στη φυσιολογία συμβολίζει το αρτηριακό αἷμα (*sang artériel*). 2) Συντη. της λ. αρτηρίας (*artère*) – ακόλουθοι μενην από το όνομα αυτής.

a-, **an-** Πρόθεμα που υποδηλώνει τη στέρηση, την απουσία, την έλλειψη.

a, alpha (αλφά) Πρώτο γράμμα της ελληνικής αλφαριθμήτου.

aa ή ana- Από τη λατ. ἐκφραση *ana partes aequales*. Επί συνταγής ιατρού, σύντημα που τίθεται μετά από δύο ή περισσότερες ουσίες και υποδηλώνει ότι πρέπει να χορηγηθούν κατά ίσες ποσότητες.

AB. Βλ. *groupe sanguin*.

Ab- (αμπ) Λατ. λ. που σημαίνει *μακριά από*, χρησιμοποιούμενη ως πρόθεμα για να υποδηλώσει την απομάκρυνση, τον παραμερισμό, το διαχωρισμό. Αντ.: *ad-*.

Abandonnique επ. και ουσ. (αμπαντονίκι) / ο φοβούμενος μήπως εγκαταλειφθεί. Ατομο του οποίου οι δισκολίες επιβιώσης επικεντρώνονται γύρω από το φόβο ή το συναίσθημα, προγνωστικά ή φανταστικά, της εγκατάλειψης, της απώλειας της αγάπης των γονέων ή συγγενών του.

Abarticulaire επ. (αμπαρτικυντό) / (αγγλ. *abarticular*) / εξωαρθρικός. Ο κείμενος εκτός άρθρωσης (δι-, παρα- πειραρθρικός). Π.χ.: εξωαρθρική παθολογία.

Abasie θηλ. (αμπαζί) / (αγγλ. *abasia*) / **αδυναμία βάθισης, αβαδιοία.** Αδυναμία φυσιολογικής βάθισης λόγω διαταραχών του συντονισμού των κινήσεων.

Abasique (αμπαζίκη) / (αγγλ. *abasic*) / **ο της αβαδιοίας.** 1) επ. Ο αναφερόμενος στην αβαδιοία. 2) επ. και ουσ. Ο προσβληθείς από αβαδιοία.

Abbott. Βλ. *Miller-Abbott (sonde de)*.

Abcédé, éé (αμπσεντέ) / **αποστηματικός.** επ. Ο μετατρεπόμενος σε απόστημα. Π.χ.: αποστηματικός δύκος.

Abcès αρδ. (αμπσέ) / (αγγλ. *abscess*) / **απόστημα.** Σαφώς αφοριζόμενος θύλακος πάνω που σχηματίζεται μέσα σε έναν ιστό μετά από φλεγμονή.

Abdomen αρδ. (αμπντομέν) / (αγγλ. *abdomen*) / **κοιλία.** Κατώτερο τμήμα του κορμού, ευρισκόμενο μεταξύ του θώρακα, από τον οποίο χωρίζεται με το διάφραγμα, και της λεκάνης περιλαμβανομένης και της ελάσσονος πυέλου. Η γαστρική κοιλότητα (*cavité abdominale*) περιέχει τα μεγαλύτερο μέρος του πεπτικού και ουροποιητικού συστήματος καθώς και των έσω γεννητικών οργάνων. Συν. *ventre* (στην καθομιλουμένη). Βλ. *cæliaque, laparo-*, (επ. *abdominal, ale, aux*/αμπντομινάλ, αμπντομινούδ).

Abdomen pendulum (αμπντομέν παντυσλόδι). Συν. του *ventre en besace*.

Abducteur αρδ. (αμπντυσκέρ) / (αγγλ. *abductor*) / **απαγωγός.** Λέγεται ο μυς που χορηγείνει στην απαγωγή. Π.χ.: απαγωγός μύς του μεγάλου δακτύλου του ποδιού.

Abduction θηλ. (αμπντυσκόν) / (αγγλ. *abduction*) / **απαγωγή.** Κίνηση που απομακρύνει ένα μέλος ή την τημήμα μέλους από το διάμεσο άξονα του σώματος. Η θέση που προκύπτει από αυτή τη μετατόπιση. Αντ.: *adduction*.

Aberrant, ante επ. (αμπεράν, άντ) / (αγγλ. *aberrant*) / **έκτοπος.** Ό,τι εκφεύγει του φυσιολογικού, κυρίως ως προς τη φυσιολογική θέση του. Π.χ.: έκτοπος θυρεοειδής.

Aberration θηλ. (αμπεράσιόν) / (αγγλ., *aberration*) / **έκτροπη.** Κάθε παρέκκλιση από το φυσιολογικό, ειδικότερα ελάττωμα της εικόνας που δίνει ένα οπτικό δύγονο, ένα οπτικό σύστημα (όπως είναι ο οφθαλμός).

Aberration chromosomalique (αμπεράσιόν κρομοιδομίκη) / (αγγλ. *chromosomal aberration*) / **χρωμοσωματική απόκλιση.** Αλλοίωση της δομής ενός χρωμοσώματος σε σχέση με την τυπική μορφή του. Οι κύριοι τύποι αυτής είναι η χρωμοσωματική ανεπάρδευση, ο χρωμοσωματικός διπλασισμός, η χρωμοσωματική αναστροφή και η μετατόπιση (Βλ. τους δύος αυτούς).

Ablition θηλ. (αμπλασιόν) / (αγγλ. *ablation*) / **αφαίρεση.** Αφαίρεση ενός οργάνου ή ενός παθολογικού μορφώματος από το σώμα. Βλ. *-ectomie*.

Ablépharie θηλ. (ή *ablépharon* αρδ.) / αμπλεφαρί ή αμπλεφαρόν / (αγγλ. *ablepharia*) / **έλλειψη βλεφάρων.** Συγγενής απουσία βλεφάρων.

ABO Βλ. *groupe sanguin*.

Abord αρσ. (αμπόρδι)/(προσέγγιση, διαδρομή). Βλ. *vie d'abord*.

Abortif, *ive* επ. (αμπορτίφ, ιβ)/(αγγλ. *abortive*)/*εκτρωτικός*. 1) Ο προκολών έκτρωση. Π.χ.: εκτρωτικός χειρισμός. 2)

Αυτός που δεν ολοκληρώνεται εντός του συνήθους, φυσιολογικού χρόνου της ανάπτυξής του. Π.χ.: εκτρωτική φυματίωση.

Aboulie θηλ. (αμπούλι)/(αγγλ. *aboulia*)/*αβουλία*. Απούσα ή ανεπαρκής βούληση, ιδίως για δράση. (επ. *aboulique*/αμπουλίκη).

Abrahie θηλ. (αμπρασσί)/(αγγλ. *abra-chia*)/*έλλειψη όπων*. Συγγενής απουσία βραχιόνων.

Abrasif, *ive* επ. (αμπραζίφ, ιβ)/(αγγλ. *abrasive*)/*αυτός που φθείρει διά της τριβής*. Αυτός που έχει την τάση να φθείρει ή να γυαλίσει διά της τριβής. (ουσ. υπ *abrasif*).

Abrasion θηλ. (αμπραζίν)/(αγγλ. *abrasion*)/*απόρρεση*. 1) Αφαίρεση μέσω απόρρεσης οριμένων ιστών ή επιφανειακών σχηματισμών. κερατοειδής, βλεννογόνος της μήτρας, οδοντική πλάκα, κτλ. 2) Η φθορά διά της τριβής, η αποτοριβή.

Abscisse θηλ. (αμποίς)/(αγγλ. *abscissa*)/*τετμημένη*. Οριζόντια συντεταγμένη που μαζί με την κάθετη (*ordonnée*) χρησιμεύουν στον προσδιορισμό της θέσης (τιμής) ενός σημείου σε έναν επίπεδο.

Absence θηλ. (αμπόνες)/(αγγλ. *absence*)/*πρόσκαιρη απώλεια συνεδρησης*. Παροδική και απότομη αναστολή της συνείδησης, με διατήρηση της φυτικής λειτουργίας, σημαντική εκδήλωση στην ψυχιατρική, ιδίως επί επιληφίας.

Absentéisme αρσ. (αμποντείσμ)/(αγγλ. *absenteism*)/*αφαίρεση, απουσία από τον εργασιακό χώρο*. 1) Ελλειψη προστιλώσης στη δουλειά. 2) Κατ'επέκταση, η συχνότητα απουσίας από την εργασία ενός ατόμου, μιας κατηγορίας μισθωτών ή του προσωπικού μιας επιχείρησης.

Absorbant, ante επ. (αμποσιράμ, αντι)/(αγγλ. *absorbent*)/*απορροφητικός*. 1) Αυτός που απορροφά, ο σχετιζόμενος με την απορρόφηση. Π.χ.: δύναμη απορρόφησης, απορροφητικό βαμβάκι. 2) αρσ. Ουσία που μπορεί να απορροφήσει κάποιο υγρό, αέριο ή ακτινοβολία.

Absorbeur αρσ. (αμποσιράμερο)/(αγγλ. *canister*)/*απορροφητήρας*. Στην αναισθησιολογία, δοχείο του οποίου το περιεχόμενο απορροφά ορισμένα συστατικά του εκπνεύμενου αέρα. Συν. *canister* (μη ενδεδειγμένο).

Absorption θηλ. (αμποσιράμιν)/(αγγλ. *absorption*)/*απορρόφηση*. 1) Γενικά η διαδικασία έλξης μιας ουσίας στη μάζα κάποιας άλλης. 2) Εισχώρηση μιας εξωτερικής ουσίας στο εσωτεριό των αγγείων. 3) Εισχώρηση στα κύτταρα ουσίας που μεταφέρεται με το αίμα ή τη λέμφο. 4) Στην καθομιλουμένη, κατάποση (γαλλ. *ingestion*). Π.χ.: απορρόφηση του δηλητηρίου.

Abstinence θηλ. (αμπιστινάνς)/(αγγλ. *abstinence*)/*αποχή*. Αρνηση, μερική ή ολική, για ορισμένες τροφές (ειδικότερα για τα αλκοολόγυχα ποτά) ή για την ικανοποίηση μιας ανάγκης ή επιθυμίας.

Abstinent, ente επ. (αμπιστινάν, αντι)/(αγγλ. *abstinent*)/*απέχων*. Αυτός που απέχει, που τηρεί αποχή.

Abt-Letterer-Siwe (*maladie de*)/μαλαντί ντε Αμπτ-Λετερέ-Σιβί/νόσος των *Abt-Letterer-Siwe*. Συν. του *maladie de Letterer-Siwe* (Βλ. *Letterer-Siwe*).

Ac (ή ac) Συντμ. του *anticorps*.

Acanthocyte αρσ. (ακαν-τοσίτ)/(αγγλ. *acanthocyte*)/*ακανθοκύτταρο*. Ερυθροκύτταρο που μοιάζει να έχει άκανθες.

Acanthocytose θηλ. (ακαντοσίτ)/(αγγλ. *acanthocytosis*)/*ακανθοκύτωση*. Ανωμαλία της μορφής των ερυθροκύτταρων που μοιάζουν να έχουν άκανθες (*acanthocytes*).

Acanthose θηλ. (ακαντός)/(αγγλ. *acanthosis*)/*ακάνθωση*. Πάχυνση της επιδερμίδας που παρατηρείται σε διάφορες δερματικές παθήσεις, π.χ. στις κρεατοειδείς. Συν. *hyperacanthose*. (επ. *acanthotique*/ακαντότηκ).

Acare αρσ. (ακάρο)/(αγγλ. *acarid*)/*άκαρο*. Κοινή ονομασία του σαρκοκόπτη, παράσιτου της ψώρας.

Acariens αρσ. πληθ. (ακαριέν)/(αγγλ. *Acaridae*)/*Ακάρεα*. Τόξη αρθροπόδων με σφαιρικό σώμα και τέσσερα ζεύγη άκρων, από τα οποία ορισμένα ζουν παρασιτικά.

Acariose θηλ. (ακαριδίς)/*ακαρίαση*. Συν. της ψώρας (γαλλ. *gale*).

Acaryote επ. και ουσ. (ακαριότ)/(αγγλ. *akaryote*)/**ακαρυωτικός**. Στερούμενος πυρήνα.

Acaudé, έé επ. (ακοντέ)/(αγγλ. *acaudate*)/**κυλορός**. Στερούμενος ουράς ή κόκκυγα.

Accélerin/**επιταχνητικός παράγοντας πήξης**. Παράγοντας της πήξης του αίματος που επιταχνύει το σχηματισμό της θρομβίνης και των θρομβοπλαστινών, ο οποίος παράγεται από το ίταρ σε ανενεργό μορφή (πρόδρομος ονσία των παραγόντα) που απαντά στο πλάσμα του αίματος. Η ελλειψή του προκαλεί αιμορραγίες που θυμίζουν τις αντίστοιχες αιμορραγίλικες.

Accès αρσ. (αξέξ)/(αγγλ. *attack, fit, seizure*)/**παροξυσμός, προσβολή**. Σύνολο νοσηρόν, γενικά οξεών, φαινομένων που παρουσιάζονται απότομα και επανέρχονται περιοδικά, κατά τακτά, λίγο πολύ, διαστήματα. Π.χ.: παροξυσμός βήχα. Βλ. *crise*.

Accident vasculaire cérébral (αξιντάν βασκυλέρδο σερεμπράλ)/**εγκεφαλικό αγγειακό επεισόδιο**. Συχνά αιφνίδια εκδήλωση πόνου (πάθους) του εγκεφάλου αρτηριακής προέλευσης. σπασμός, ισχαιμία, αιμορραγία, θρόμβωση. Βλ. *apoplexie, ictus, syncope*. Συντμ.: *AVC*.

Accolement αρσ. (ακολμάν)/(αγγλ. *joining*)/**ένωση**. Η ένωση, η σύνδεση.

Accommodation θηλ. (ακομοντασιόν)/(αγγλ. *accommodation*)/**προσαρμογή**: Γενικά αυτόματη τροποποίηση του οφθαλμού που του επιτρέπει να αντιλαμβάνεται ευκρινώς αντικείμενα που βρίσκονται σε διαφορετικές αποστάσεις. Βλ. *adaptation, Abt-Letterer-Siwe (maladie de)* (επ. *accordatif, iye*/ακομοντατίφ, ιβ).

Accouche ment αρσ. (ακουσμάν)/(αγγλ. *childbirth, delivery*)/**γέννα, τοκετός**. Το σύνολο των μηχανικών και φυσιολογικών φαινομένων που έχουν ως αποτέλεσμα την έξοδο του εμβρύου και των εξαρτημάτων του από τον οργανισμό της μητέρας, από το θεωρητικό χρονικό σημείο του έκτου μήνα της κύνησης. Βλ. *toxicie, obstétrique, parturiente*. Συν. (καταχρηστικό, αδόκυπο). *délivrance*.

Accoucheur, euse ουσ. (ακουσμέο, έεζ)/(αγγλ. *obstetrician*)/**μαιευτήρας**. Στην καθημιλούμένη ο μαιευτήρας (γαλλ. *obstétricien*).

Accoutumance θηλ. (ακουτυμάνς)/(αγγλ. *addiction*)/**εθισμός**. Κατάσταση του οργανισμού, ο οποίος συνηθίζει σταδιακά στη δράση ενός φαρμάκου ή ναρκωτικού, το οποίο χάνει σιγά σιγά την αποτελεσματικότητά του, γεγονός που επιβάλλει την αύξηση της δοσολογίας. Βλ. *dépendance, pharmacodépendance, toxicomanie*.

ACD (α-σε-ντε). Βλ. *solution (anticoagulante) ACD*.

Acétabulaire επ. (ασεταμπυσλέρ)/(αγγλ. *acetabular*)/**κοτυλιαίος, κοτυλικός**. Ο αναφερόμενος ή ανήκων στην κοιλότητα της κοτύλης.

Acétabuloplastie θηλ. (ασεταμπυσλοπλαστή)/(αγγλ. *acetabuloplasty*)/**κοτυλοπλαστική**. Χειρουργική ανάπλαση της κοιλότητας της κοτύλης.

Acétabulum αρσ. (ασεταμπυσλόμ). Συν. *tout cavité cotyloïde*.

Acétique επ. (ασετίκ)/(αγγλ. *acetic*)/**οξειός**. Ό,τι μοιάζει με ξύδι, ή,τι είναι σαν ξύδι. Βλ. *acide acétique*.

Acétoacétique επ. Βλ. *acide acétylacétique*.

Acétone θηλ. (ασετόν)/(αγγλ. *acetone*)/**ακετόνη**. Αχρωμό, ιδιαίτερως εύφλεκτο υγρό, με χαρακτηριστική φρουτώδη οσμή, καυστικό στη γενήση, διαλυτό στο νερό, τον αιθέρα και το χλωροφόριο. Χρησιμοποιείται ως διαλύτης ελαίων και κεριών. Χρησιμοποιείται στην παραγωγή του χλωροφόριου, βρωμιοφόριου, ιωδοφόριου, αρωμάτων, τεχνητών καρουσόνικων/ελαστικών. Η ακετόνη βρέσκεται στην ανατονή και στα ούρα των διαβητικών και των ατόμων που υποβάλλονται σε διαιτα υδατανθράκων. Προέρχεται από την αποκαρβοξυλίωση του ακετυλοξεικού οξέος, το οποίο με τη σειρά του σχηματίζεται κατά τον παθολογικό μεταβολισμό λιπαρών οξεών ή ορισμένων αμινοξέων (τα ονομαζόμενα κετονογόνα/γαλλ. *cétogènes*).

Acétonémie θηλ. (ασετονεμί)/(αγγλ. *acetonemia*)/**ακετοναίμα**. Κατά κυριολεξία, η παρουσία ακετόνης στο αίμα. Στη συνήθη αιτιολή γλώσσα σαν. της κετοναίμας (γαλλ. *cétoneémie*) (επ. *acétonémique* ασετονεμίκη).

Acétonique επ. Συν. του *cétoneémique*.

Acétonurie θηλ. (ασετονυψί)/(αγγλ. *acetonuria*)/**οξονυψία**. Κατά κυριολεξία, πα-

ρουσία ακετόνης στα ούρα. Στη συνήθη ιατρική γλώσσα συν. της κετονούριας (γαλλ. *cétoneurie*).

Acétylcholine θηλ. (ασετιλκολίνη)/(αγγλ. *acetylcholine*)/**ακετυλοχολίνη**. Οξεικός εστέρας της χολίνης, χημικός μεταφορέας του νευρικού ερεθίσματος στις παρασυμπαθητικές νευρικές απολήψεις και τους προγαγγλιακούς ιστούς του παρασυμπαθητικού συστήματος. Η ακετυλοχολίνη συντίθεται στον ογγανισμό από τη χολίνη και υδρολύνεται από ένα ενζυμο, τη χολινεστεράση. Καθοδίζει τη διαστολή των αρτηριών και την επιβράδυνση του καρδιακού ρυθμού.

Acétylsalicylique επ. Βλ. *acide acétylsalicylique*.

Achalasie θηλ. (ακαλαζί)/(αγγλ. *achalasia*)/**αχαλασία**. Αδυναμία χαλάρωσης ενός σφιγκτήρα. Βλ. *cardiospasme*.

Acharnement thérapeutique (αγγλ. *therapeutic overzealousness*)/**υπερεβάλλων θεραπευτικός ζιγλός**. Επιδιώξη θεραπείας παρά το γεγονός ότι η κατάσταση του ασθενούς είναι τόσο σοβαρή που να αποκλείει κάθε εύλογη ελπίδα ανάκαμψης, έστω και μερικής, των ζωτικών λειτουργιών του για παραδειγμα, παρατεταμένο κώμα, γενικευμένος καρκίνος, εμμένουσα ανορεξία, μη αναστρέψιμες εγκεφαλικές κακώσεις.

Achille (tendon d') (τανντόν ντ' Ασσύλι)/(αγγλ. *tendo calcaneus*)/**αχύλειος τένοντας**. Ογκώδης καταπυτικός τένοντας του τρικέφαλου μυός της κνήμης (γαστροκεντρίου μυός), που βρίσκεται στην οπίσθια επιφάνεια της πτέρωνας. (επ. *achiléen*, *enpe*/ασσίλεέν, εέν). Γλώσ.: Αχύλλεας, Ελληνας ήρωας, που πληρώθηκε θανάτιμα στη φτέρωνα από δηλητηριασμένο βέλος.

Achlorhydrie θηλ. (ακλοοιντρί)/(αγγλ. *achlorhydria*)/**αχλωριδρία**. 1) Απουσία ελεύθερου υδροχλωρικού οξείου στα γαστρικά υγρά. Συν. *anachlorhydrie*. 2) Υπό ευρύτερη έννοια, συν. της *achylie gastrique/gastritique* αχύλιας.

Acholilie θηλ. (ακολί)/(αγγλ. *acholia*)/**αχολία**. Παύση ή σημαντική μείωση της έκφρασης χολής.

Achondroplasie θηλ. (ακοντροπλαζί)/(αγγλ. *achondroplasia*)/**αχονδροπλασία**. Μορφή

κληρονομικής χονδροδυσπλασίας του νεογέννητου, η οποία εμφανίζεται ως ελλιπής ανάπτυξη (νανισμός) και συνοδεύεται από διάφορες ανωμαλίες (μεγάλη κεφαλή, κύρωση, κοντόχονδρα άκρα, κτλ.) (επ. *achondroplasique/ακοντροπλαζίκη*).

Achromie θηλ. (ακρομία)/(αγγλ. *achromia*)/**αχρωμία**. 1) Απουσία φυσιολογικής χρώσης. 2) Απουσία ή έλλειψη της χρωστικότητας του δέρματος. (επ. *achromique*).

Achyrie gastrique (ακιλί γκαστριών)/(αγγλ. *achylia gastrica*)/**γαστρική αχύλια**. Απουσία στα γαστρικά υγρά υδροχλωρικού οξείου και γαστρικών ενζύμων, η οποία οφείλεται σε διάφορα αίτια όπως. καρκίνος του στομάχου, κακοήθης αναιμία, χρόνια ατροφική γαστρίτιδα. Συν. *achlorhydrie*.

Acide αρσ. (ασίντ)/(αγγλ. *acid*)/**οξύ**. Κάθε σώμα που μπορεί να ελευθερώνει ιόντα. 2) Αυτό που έχει οξείη γεύση.

Acide acétique (ασίντ ασετική)/(αγγλ. *acetic acid*)/**οξειδό οξύ**. Αχρωμό υγρό με χαρακτηριστική καυστική οσμή, που παράγεται κατά την οξεική ξύμωση του κρασιού σε ξύδι και το οποίο χρησιμοποιείται σε διάλυμα ως αντισηπτικό.

Acide acétylacétique (ή *acétoacétique*) (ασίντ ασετιλασετίκη ή ασετοασετίκη)/(αγγλ. *acetoacetic acid*)/**ακετυλοξειδό οξύ**. Κετονικό σώμα που προκύπτει από την ατελή αποσύνθεση των λιπαρών οξέων και ορισμένων αμινοξέων και που εμφανίζεται στο αίμα και τα ούρα των ατόμων που πάσχουν από δυσχερώς ελεγχόμενο σακχαρώδη διαβήτη. Η αύξηση την στο αίμα μπορεί να επιφέρει οξεώση. Βλ. *cétoneémie*, *cétoneurie*.

Acide acétylsalicylique (ασίντ ασετιλσαλισιλίκη)/(αγγλ. *acetylsalicylic acid [DCI]*)/**ακετυλοσαλικυλικό οξύ**. Σαλικυλικό σκενόσμα χορηγούμενο από το στόμα, ως υπόθετα ή με ενδοφλέβιες ενέσεις για την καταπολέμηση φλεγμονών, πόνων που πυρετού. Εχει επίσης και αντιτηκυκές ιδιότητες Συν. *aspirine*.

Acide aminé (ή *aminoacide*) (ασίντ αιμινέ ή αιμινοασίντ)/(αγγλ. *aminoacid*)/**αιμινοξύ**. Χημική ουσία που περιλαμβάνει μία αιμίνη και ένα οξύ. Τα αιμινοξέα είναι τα συστατικά στοιχεία των πρωτεΐνων. Ορισμένα αιμινοξέα λέγονται απαραίτητα

επειδή ο οργανισμός δεν μπορεί μόνος του να τα συνθέσει και πρέπει να τα προσλάβει μέσω των τροφών.

Acide aminoacétique. Συν. *glycocolle*.

Acide ascorbique (ασύντ ασκοδιμπίκη)/(αγγλ. ascorbic acid)/ασκοδιτικό οξύ. Χημική ονομασία της βιταμίνης C (γαλλ. *vitamine C*).

Acide barbiturique (ασύντ μπαρμπιτυνιόκη)/(αγγλ. barbituric acid)/βαρβιτονικό οξύ. Οξύ που προκύπτει από την ένωση ενός οργανικού οξέος (του μηλονικού οξέος που αρχικά απομονώθηκε στα τεύτλα) και της ουρίας. Τα συνθετικά του παράγωγα (βαρβιτονικά) χρησιμοποιούνται ως υπνωτικά. Συν. *malonyluree*.

Acide benzoïque (ασύντ μπενζοϊκή)/(αγγλ. benzoic acid)/βενζοϊκό οξύ. Αρωματικό οξύ που απαντά σε ορισμένα φρούτα και φύλλα, χρησιμοποιούμενο ως συντριπτικό τροφίμων και σταθεροποιητής αρωμάτων και χρωστικών ουσιών. Το βενζοϊκό οξύ των τροφών αποβάλλεται με τα ούρα ως ιππονορικό οξύ (γαλλ. *acide hippurique*).

Acide β -hydroxybutyrique (ασύντ μπετάντροξυμπυτυρική)/(αγγλ. β -hydroxybutyric acid)/ β -ιδροξιβούτυρικό οξύ. Προϊόν της ατελούς στήψης των λιπιδίων που συναντάται στα ούρα των δυσχερώς ελεγχόμενων διαβητικών. Βλ. *corps cétonique*.

Acide biliaire (ασύντ μπιλιέρο)/(αγγλ. bile acid)/χολικό οξύ. Ονομασία του συνδόλου των οξέων που συγγενεύουν με τα απομονούμενα στεροειδή της χολής.

Acide borique (ασύντ μπορίκη)/(αγγλ. boric acid)/βορικό οξύ. Ασθενές αντιστριπτικό, που προκαλεί ελάχιστους ερεθισμούς στο δέρμα και τους βλεννογόνους, αποκλειστικά για εξωτερική χρήση, ως υδατικό διάλυμα (σε ποσοστό 3%) ή βορικής βαζελίνης (σε ποσοστό 10%). Δεν πρέπει να καταπίνεται ούτε να χρησιμοποιείται για την πλύση εσωτερικών κοιλοτήτων εξαιτίας της τοξικότητάς του.

Acide carbonique (ασύντ καρδιπονική)/(αγγλ. carbonic acid)/ανθρακικό οξύ. Εσφαλμένη ονομασία του ανθρακικού ανυδρίτη (*anhydride carbonique*) (ανθρακικό αέριο). Αυτό καθεαυτό το ανθρακικό οξύ αποτελεί ένα θεωρητικό και μόνο τύπο (H_2CO_3).

Acide chlorhydrique (ασύντ κλοριντρίκη)/(αγγλ. hydrochloric acid)/υδροχλωρικό οξύ. Αέριο σώμα (τύπος HCl) του οποίου το εμπορεύματο προϊόν είναι ένα πιπτικό διάλυμα με έντονη και δυσάρεστη οσμή, πολύ καυστικό, χρησιμοποιούμενο ως χημικό αντιδραστήριο και για την παρασκευή διαφρόνων φαρμάκων. Το υδροχλωρικό οξύ είναι συστατικό στοιχείο του γαστρικού υγρού.

Acide citrique (ασύντ οιστοίκη)/(αγγλ. citric acid)/κιτρικό οξύ. Οξύ που παρατηρείται σε αφθονία στους καρπούς του γένους *Citrus*. Χρησιμοποιείται για την παρασκευή διαλυμάτων προορισμένων για τη συντήρηση του αίματος και για τη θεραπεία των υπερασβεστιακών (λόγω της ιδιότητάς του να σχηματίζει με το ασβέστιο ανενεργούς ενώσεις που αποβάλλονται με τα ούρα).

Acide désoxyribonucléique (ασύντ ντεξοξι-ριμπονυουκλεΐκη)/(αγγλ. deoxyribonucleic acid)/δεοξιριβονουκλεΐνικό οξύ. Νουκλεΐνικό οξύ το σάκχαρο του οποίου είναι ελαττωματική η θιβδή (έχει χάσει το οξυγόνο). Τα δεσοξυριβονουκλεΐνικά οξέα είναι συστατικά του κυτταρικού πυρήνα και εμπεριέχονται στα χρωμοσώματα ως νουκλεοπρωτεΐνες. Καθοδίζουν τη μετάσταση των γονιδίων. Βλ. *acide ribonucléique*. Συντ.: ADN ή DNA (από τα αγγλικά deoxyribonucleic acid).

Acide édétique (ασύντ εντετική)/(αγγλ. edetic acid)/εδετικό οξύ. Τετραοξείη αιθυλενοδιαμίνη. Οργανικό οξύ, αιδάλιτο στο νερό, που δίνει άλατα κυρίως με το νάτριο. Ενα νατριούχο άλας αυτού του οξέος χρησιμοποιείται στη δοκιμασία προκλητής υπασβεστιαμίας (Βλ. *hypocalcémie provoquée [épreuve de l']*). Συντ.: EDTA.

Acide folique (ασύντ φολίκη)/(αγγλ. folic acid)/φολικό ή φυλλικό οξύ. Υδροδιαλυτή βιταμίνη της ομάδας B που παράγεται από τα φυτά αλλά και συντίθεται τεχνητά. Είναι παράγοντας ωρίμανσης των κυττάρων, ειδικότερα των κυττάρων του μυελού των οστών, κρίσμα για την αιμοποίηση. Κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στη σύνθεση οισμένων νουκλεϊκών οξέων. Χρηγείται στις μυελοβιλαστικές αναιμίες. Συν. *βιταμίνη B₉* (ή *Bc*).